

Otti

Tämä on tarina yhdestä yksittäisestä ristikkosanasta, sen käytöstä vastaussanana ja siihen liittyvistä erilaisista käänteistä. Kyseessä on otti.

Otti tarkoittaa sitä tapahtumaa, kun kala nappaa kiinni pyydykseen, lähinnä onkean tai virveliin. Kalastaja voi toisen harrastajan tavatessaan kysyä: "Onko ollut ottia?"

Otti on kirjainrakenteensa puolesta, varsinkin monikkumuotoisena otit, laatijalle hyvin käyttökelpoinen sana. Itse olen laatijanurani aikana monen monta kertaa ollut tilanteessa, jossa otti/otit putkahtaa lähes itsestään laatimukseen. Sen avulla pystyy joskus pelastamaan jonkun muuten tärkeän kohdan.

Otti ei ole varmaan kenellekään laatijalle laadinnan aloittava sana, mutta usein tarjoutuu pelastavaksi vaihtoehdoksi jonkun kohdan laadinnan lopettamiseksi.

Miksi otti sitten on pulmallinen? Se ei esiinny yhdessäkään virallisessa sanakirjassa, joten se on "lainsuojaton", se on murteellinen sana. Nykyäänkin jotkut julkaisijat asettavat ehdoksi sanan hyväksymiselle ristikkoon, että se pitää löytyä

virallisesta teoksesta.

Aiemmin otin (tai itse asiassa ristikon) hylkääminen oli yleisempää. Itsellänikin se kuului niihin sanoihin, joita en käyttänyt. Jos se tupsahti laatimukseen, sanarakennetta piti vaihtaa.

Ajan kuluessa alkoi esiintyä suurempaa suvaitsevaisuutta otin käyttöä kohtaan. Laatijat tietenkin huomasivat tämän ja sana alkoi esiintyä useammin ristikoissa.

Mukaan tuli yksi kiusallinen kuriositeetti. Jotkut laatijat alkoivat käyttää ottia synonyyminä sanalle täky. Ristikoiden tarkastajien on vaikea tarkistaa, mikä on varmasti oikein, kun sanaa ei löydy sanakirjoista. Lisäksi netistä löytyvälle ratkojat.fi-sivustolle tuo väärä muoto lisättiin (niin kuin sinne tunnutaan lisätävän mikä tahansa muukin virheellinen tapaus). Laatijat, jotka tarkistavat asioita tuolta sivustolta, oppivat (jos hyväksyvät kriittikittömästi) väärän vihjeen.

Minusta otti/otit on hyväksyttävä vastaussana. Ristikoissa löytyy monia paljon karmeampia tapauksia. Kun vain kaikki laatijat jaksaisivat tarkistaa lähdetietonsa riittävän seikkaperäisesti.

Antti Skyttä
antti.skytta@ristikkoakatemia.fi

Lähetätkää ristikkoaiheisiä kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen
kysymys@ristikkoakatemia.fi

Ristikkoakatemia Facebookissa:
www.facebook.com/groups/
ristikkoakatemia/